

Товариство з обмеженою відповідальністю «Всеосвіта»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора ТОВ «Всеосвіта»

№ 15 від 30 червня 2026

Іван ЛИТВИНЕНКО

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників для роботи у закладах освіти (за видом «вебінар»)

«МЕТОД «INQUIRY-BASED LEARNING» В ДІЇ: ВІД ДИТЯЧОГО "ЧОМУ?" ДО НАУКОВОГО ВІДКРИТТЯ»

Розробник(и): ТОВ «Всеосвіта» та Марина Білоусова, сертифікований учитель-методист вищої категорії, освітня спікерка та експертка з проведення майстерок, тренерка з підготовки та залучення педагогів у програму «ОДМ».

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток предметно-методичної, педагогічної та інформаційно-цифрової компетентностей; проектування та впровадження дослідницьких і STREAM-технологій в освітній процес; розвиток критичного мислення здобувачів освіти; практичне впровадження методів інтеграції та формування культури пізнання відповідно до стандартів НУШ.

Розроблено: програму укладено відповідно до сучасної державної освітньої політики, Концепції Нової української школи (НУШ), законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», а також на основі Наказу Міністерства освіти і науки України від 3 червня 2026 року «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності».

Термін дії програми: постійно

© ТОВ «Всеосвіта», 2026.

м. Київ – 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: зумовлена необхідністю реалізації вимог Державного стандарту початкової освіти НУШ щодо розвитку критичного мислення, пізнавального інтересу та формування ключових компетентностей учнів. Метод інкварі (*Inquiry-based learning*) — це чудовий інструмент для початкової школи, адже він підтримує природну допитливість дітей і перетворює навчання на справжнє дослідження. Програма пропонує практичні інструменти трансформації спонтанного дитячого інтересу в системні науково-дослідницькі навички та адаптацію сучасних міждисциплінарних підходів для підвищення якості початкової освіти.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, вчителі початкових класів, вчителі інтегрованого курсу «Я досліджую світ», STREAM-педагоги, вихователі закладів дошкільної освіти, вихователі ГПД, методисти, керівники закладів освіти, розробники освітнього контенту.

Обсяг (тривалість): 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС.

Особливості реалізації програми: програма реалізується у формі короткострокового інтенсивного дистанційного навчання (вебінару). Зміст має виражену практичну спрямованість і передбачає поєднання теоретичних засад дослідницького підходу з покроковим розбором прикладних інтегрованих кейсів, алгоритмів організації групової взаємодії та готових STREAM-проектів без використання дорогого або складного обладнання.

Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації (участь у вебінарі).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: сформувати у педагогів практичні навички застосування методу дослідження (*Inquiry-based learning*) в початковій школі та системі дошкільної освіти; ознайомити з інструментами інтеграції STREAM-технологій та навчити моделювати уроки-дослідження, що перетворюють природне дитяче «Чому?» на інструмент здобуття системних знань.

Завдання підвищення кваліфікації:

- 1) ознайомити учасників із філософією, ключовими рівнями та кроками впровадження *Inquiry-based learning* в початковій ланці освіти;
- 2) навчити практичним алгоритмам промптингу дитячої уваги та методикам конструювання компетентісно орієнтованих запитань для розвитку критичного мислення;
- 3) надати готові інструменти та розробити STREAM-кейси для інтегрованих уроків, які стимулюють самостійне розв'язання проблем та формування навичок самоорганізації здобувачів освіти.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: За професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН № 1225 від 29.08.2024) професійні: А2. Предметно-методична компетентність; А3. Інформаційно-цифрова компетентність; Б1. Психологічна компетентність; В2. Здоров'язбережувальна компетентність; Г2. Організаційна компетентність; Г3. Оцінювально-аналітична компетентність; Д1. Здатність до навчання впродовж життя.

За професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 19.10.2021) професійні: А2. Організаційна; А3. Оцінювально-аналітична; А4. Предметно-методична; Б1. Здоров'язбережувальна; Б2. Проєктувальна; В1. Психоемоційна; Г1. Здатність до навчання впродовж життя; Г2. Інформаційно-комунікаційна.

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки № 967 від 17.09.2021) професійні: А1. Нормативно-правова компетентність; Б1. Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти; Г3. Проєктувальна компетентність; Д1. Інноваційна компетентність; Д2. Здатність до навчання впродовж життя; Д3. Інформаційно-цифрова компетентність.

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 28.09.2021) професійні: А1. Здоров'язбережувальна; А2. Проєктувальна; Б2. Організаційно-методична; В1. Здатність до навчання впродовж життя; В2. Інформаційно-комунікаційна; Г3. Нормативно-правова.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- 1) знання сутності методу дослідження (*Inquiry-based learning*), його етапів, а також засад формування критичного мислення в епоху НУШ;
- 2) володіння практичними навичками промптингу дитячої уваги, побудови відкритих запитань, створення навчальних візуальних органайзерів та інтегрованих STREAM-проєктів;
- 3) здатність проєктувати уроки на основі методу дослідження для розвитку самостійності учнів та оптимізувати власне навантаження для запобігання професійному вигоранню.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка, виданий ТОВ «Всеосвіта» згідно з Постановою КМУ № 800 та верифікований на Державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників «Вектор».

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено комплексне ознайомлення з теоретичними та практичними аспектами використання методу *Inquiry-based learning* в освітньому процесі. Учасники вивчатимуть методики промптингу інтересу учнів, технології швидкого оцінювання дослідницьких робіт та принципи побудови STREAM-проєктів. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових матеріалів та презентацій вебінару.

Зміст програми складається з 1 модуля та 2 взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 2 год, з них: 1 год — лекційні заняття (вебінар), 1 год — практична робота (розбір кейсів).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Самостій на робота (год)	Контрольні заходи (год)	Усього (год)
МОДУЛЬ 1. Метод «Inquiry-based learning» в дії: від дитячого "Чому?" до наукового відкриття					
Тема 1.1. Філософія методу інкварі: як трансформувати дитячу допитливість у системні знання	1	—	—	—	1
Тема 1.2. Практичний промптинг інтересу учня та розвиток критичного мислення через Inquiry-based learning. Прикладний інструментарій: гейміфіковані сервіси та готові кейси для STREAM та інтегрованих уроків.	-	1	—	—	1
<i>Разом за модулем</i>	1	1	—	—	1
УСЬОГО	1	1	—	-	2

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Метод «Inquiry-based learning» в дії: від дитячого "Чому?" до наукового відкриття.

Тема 1.1. Філософія методу інкварі: як трансформувати дитячу допитливість у системні знання.

Аналіз сучасних тенденцій розвитку освіти через призму впровадження активного навчання. Дослідження сутності методу інкварі (*Inquiry-based learning*) у початковій школі як інструменту підтримки природної дитячої допитливості. Трансформація спонтанного дитячого «Чому?» у повноцінне системне дослідження. Виховання культури академічної доброчесності та самостійності з перших кроків навчання.

Тема 1.2. Практичний промптинг інтересу учня та розвиток критичного мислення через Inquiry-based learning. Прикладний інструментарій: гейміфіковані сервіси та готові кейси для STREAM та інтегрованих уроків.

Опанування технік «промптингу уваги» та побудови точних відкритих запитань для стимулювання мислення учнів. Рівні дослідницького навчання: підтверджувальне (*Confirmation*), структуроване (*Structured*), кероване (*Guided*) та відкрите (*Open*). Проектування індивідуальних і групових траєкторій пошуку рішень для щоденних занять у класі. Особливості формування оцінювання у процесі дослідження. Огляд безплатних інтерактивних візуальних органайзерів (діаграми Венна, карти «K-W-L») для унаочнення результатів експериментування. Демонстрація авторських практичних кейсів («Таємниця зниклої води», «Конструктори звуку» тощо) та STREAM-проектів, які легко інтегрувати в інтегрований курс «Я досліджую світ» у початковій школі.

Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання.

1. Які ключові маркери поведінки учнів допомагають педагогу вчасно скоригувати напрям дитячого вільного дослідження?

2. Як за допомогою простих підручних матеріалів побудувати інтегрований STREAM-проект для початкової школи без складного лабораторного обладнання?
3. Які методики та ресурси доцільно інтегрувати в уроки НУШ для формування в учнів навичок самоорганізації під час групової дослідницької роботи?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 14.07.2026).
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF> (дата звернення: 14.07.2026).
3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності» URL: <https://vse.ee/dewj> (дата звернення: 14.07.2026).
4. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 14.07.2026).
5. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» URL: <https://me.gov.ua/> (дата звернення: 14.07.2026).
6. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» URL: <https://me.gov.ua/> (дата звернення: 14.07.2026).

Основна література:

1. Європейська рамка цифрової компетентності педагогів (DigCompEdu) / за ред. К. Пунії та ін. Люксембург : Офіс публікацій Європейського Союзу, 2017. URL: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_en (дата звернення: 14.07.2026).
2. Опис рамки цифрової компетентності педагогічних і науково-педагогічних працівників / Міністерство цифрової трансформації України. Київ, 2021. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2622-ramka_cifrovoi_kompetentnosti_pedagogicnih_i_naukovo_pedagogicnih.pdf (дата звернення: 14.07.2026).
3. Моллік І. Співінтелект. Жити та працювати з ІІІ / пер. з англ. К. Новікової. Київ : Лабораторія, 2024. 232 с.
4. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт : альтернативна програма формування культури інженерного мислення в дошкільників / наук. керівник К. Л. Крутій. Запоріжжя : ЛПІС, 2020. 156 с.
5. Білоусова М. Б. Розвиток дослідницьких умінь молодших школярів у процесі інтегрованого навчання : метод. посіб. / уклад. М. Б. Білоусова та ін. Київ : Освіта, 2023. 112 с.

Додаткова література та електронні ресурси:

1. Портал Нової української школи : інформ. ресурс. URL: <https://nus.org.ua/> (дата звернення: 14.07.2026).
2. Дія.Освіта : національна ед'ютейнмент-платформа / Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/> (дата звернення: 14.07.2026).
3. Платформа «Всеосвіта» : електронний освітній ресурс / ТОВ «Всеосвіта». URL: <https://vseosvita.ua/> (дата звернення: 14.07.2026).